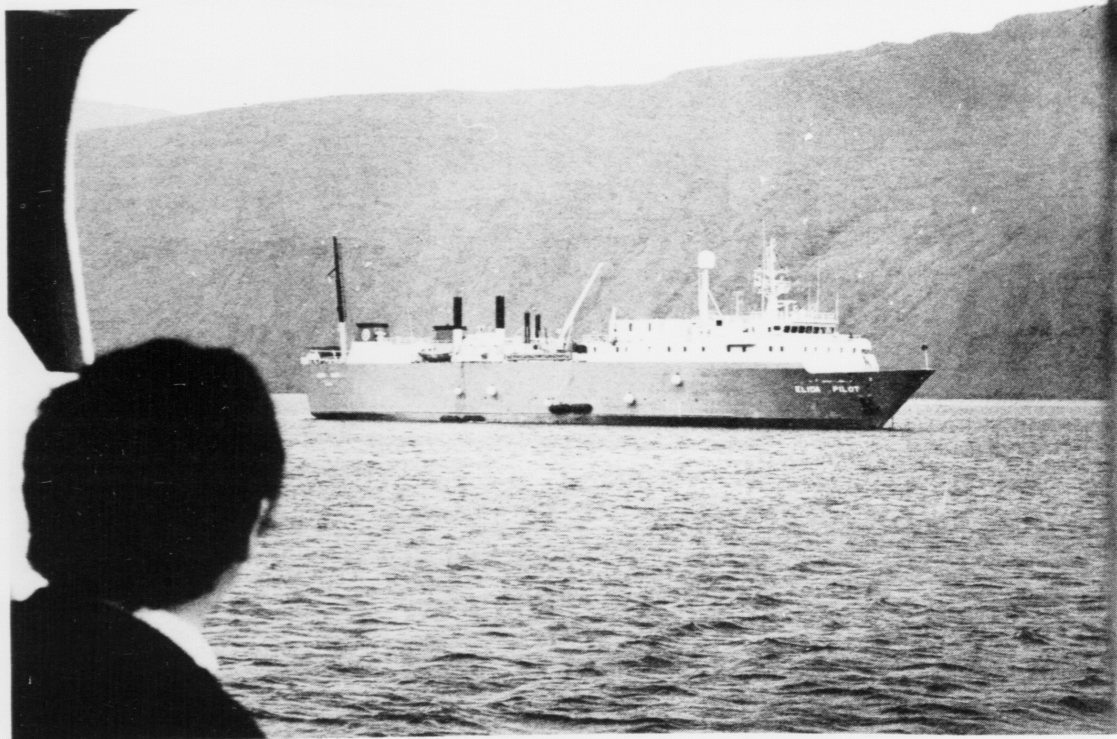

Elida Pilot í føroyskum sjógvi

Norðmenn góðar vónir um surimi- framleiðslu í føroyskum sjógvi

Myndir: Kalmar

Svartkjafturin á føroyskum øki er grundarlagið undir norskari roynd at framleiða surimi umborð á verksmiðjuskipi — einari umbygdari bilferju

Navnið «Elida Pilot» er helst meiri kent millum føroyingar enn millum norðmenn — og er tað kanska heldur ikki so lægið. Henda fyrrverandi norska bilferjan, sum er umbygd til verksmiðjuskip, hevur nú í eina tíð hildið til í føroyskum sjógvi — og ætlanin er, um alt gongur, sum tað skal, at skipið skal vera í føroyskum sjóøki meginpartin av árinum.

Nú er Elida Pilot so farin aftur til Noregs. Svartkjaftatiðin er av, og møguleiki er tí til at gera ymsar umvælingar og at seta nýggjar maskinur upp. Elida Pilot er í løtuni bert útgjörd til at viðgera svartkjaft. Næstu ferð

hon kemur til Føroya, vera so eisini gulllaksamaskinur umborð.

Sosialurin vitjaði umborð á hesum sjáldsama «fiskiskipinum», nú tað lá á Havnini í nakrar dagar. Høvi var at siggja skipið og at tosa við fólk umborð.

Ein spennandi roynd

Projektið «Elida Pilot» er ein spennandi roynd. Tann fyrsta av sínum slag í Europa. Skipið er ein fyrrverandi bilferja, sum er umbygd til at taka imóti svartkjafti og viðgera hann umborð. Skipið fiskar sostatt ikki sjálvt. Hetta skal so vera ein av fyrminunum við

projektinum. Tað skal tí fylgja við svartkjaftaskipinum.

Kjarnan í øllum projektinum er framleiðsla av surimi. Í dag verður surimi framleitt á einum virki á landi og lutvíst umborð á fiskiskip. Bakkafróst hevur surimi-verksmiðju og sama er galdandi fyri Olaf á Garðastovu. Norðmenn hava hildið eina aðra loysn vera meira áhugaverda, nevniliga hana, at lata svartkjaftaskipini avreiða

Reidar Sunde umborð á Elida Pilot. Hann umborðar fyrirkøna, sum eigur skipið og stendur fyri framleiðsluni umborð

til eitt sokallað móðurskip, sum so viðger fiskin umborð. Skipið skal so royna at fylgja við fiskibátunum og harvið kunna fáa sera feska rávøru. Fyri fiskiskipini er tað so eisini ein stórir fyriminur, tí ta fer litil og eingin tíð til spillis í mun til at sigla til lands við fiskinum.

Reidar Sunde er umboðsmaður fyri fyrirkøna, sum eigur skipið og stendur hann fyri framleiðsluni umborð á Elidu Pilot. Hann sigur, at tað enn er ov tíðliga at siga nakað um úrslitið av hesi royndini, tí teir hava havt ymsar byrjunartrupulleikar. M.a. tók umbyggingin longri tíð enn mett. Ætlanin var at fara í vinnu longu í februar, tá fiskurin er mestur og bestur. Men Elida Pilot kom ikki á fiskileiðirnar vestanfyrir Shetland fyrr enn í apríl mánað. Skipið

hevur so fylgt við svartkjaftaskipinum norður eftir og hevur ein stóran part av tíðini ligið í onkrum føroyskum firði.

Føroyskir og norskir svartkjaftabátar hava avreitt til skipið, umleið 1000 tons. Harav eiga føroysku skipini meginpartin. Men fiskurin hevur ikki verið tann besti hesa tíðina, og harafturat hava teir so havt trupulleikar við innkoyringini av maskinunum og somuleiðis fólkunum, sum fyri tað mesta eru kvinnur úr Írlandi.

Nú svartkjaftatiðin tykist vera av á hesum sinni, er Elida Pilot farið aftur til Noregs at gera ymsar umvælingar.

Stór verksmiðjuhøll

Tú gerst ikki sørt bilsin, tá tú stigur inn í ta stóru høllina, har framleiðslan

fer fram. Allur framparturin av skipinum er innrættaður til maskin- og arbeiðshøll, meðan afturparturin hýsir nógvum frystikonteynarum.

Á verksmiðjunum framleiða tey so bæði flak, fars, surimi og ensilasju. Men høvuðsdenturin fer so at verða lagdur á surimi-framleiðslu.

Tilsamans eru har 9 flakalinjur, 2 farslinjur og 2 surimilínjur. Maskinurnar eru av slagnum VMK, Baader, Bibun og Alfa Laval.

Tað mest áhugaverda er nýggja surimilínjan, sum Alfa Laval, ið er ein svensk-norsk verksmiðja, hevur gjørt. Meðan allir aðrir surimiframleiðarar higartil hava brúkt japanskar maskinur, so er Alfa Laval eisini farið at gera eina surimilínju, sum skal vera enn betri enn tann japanska. M.a. krevur hon færri fólk, hon krevur minni vatn, ið er sera avgerandi fyri surimiframleiðslu, og harafturat fyllir hon minni enn tær japonsku maskinurnar.

Tey kunnu viðgera eini 250 tons av svartkjafti um samdøgrið. Hvussu nógv tons av liðugvøru tey kunnu gera veldst so um, hvat vøru teir ynskja at framleiða.

Framleiðsluorkan av surimi er 2 tons um tíman ella 50 tons um samdøgrið. Roknað verður annars við einum útbýtisprosentí uppá 19 fyri í miðal alt árið.

Teir hava ikki frystigoymslu umborð, men verða lidnu vørurnar lagdar í frystikonteynararnar,

